

Szkolenie Rails

Programowanie obiektowe

Klasy wprowadzenie

Dziedziczenie (inheritance)

- Wzorowane biologią.
- Klasa , która dziedziczy ma takie same cechy oraz metody jak klasa po , której dziedziczy.
- Nie możemy dziedziczyć po kilku klasach.
- `Class Player < Person`. Używamy znaku `<` , aby zaznaczyć dziedziczenie.

Wprowadzenie

Programowanie obiektowe zmieniło sposób myślenia programistów o świecie. Wcześniej używano programowania proceduralnego (funkcjonalnego) , które używało tylko funkcji i metod.

Ta technika programistyczna na trwałe zmieniła podejście do programowania i jest używana do dnia dzisiejszego.

Dzięki programowaniu obiektowemu możemy przenieść to co w świecie rzeczywistym 1 do 1.

Klasa

Jest to definicja dla obiektów.

Definiujemy zachowanie , cechy , aby móc korzystać później z naszej definicji.

Jest to zbiór obiektów o podobnych właściwościach.

Przykładowa klasa to Osoba, Użytkownik, Telefon, Faktura

Definiujemy klasę jako rzeczownik w liczbie pojedynczej.

Czy zawsze używać Klas???

W większości przypadkach przy komercyjnych rozwiązaniach tak.

Railsy niejako wymuszają stosowania „programowania obiektowego”, ponieważ Kontroler, Model, Widok są klasami.

Jednak nie popadajmy w przesadę np. do rozwiązania prostego problemu piszemy zwyczajną funkcję.

Jak pisać programy???

- Tak ,aby inne osoby mogłyby z naszego kodu korzystać , nie tylko my.
- Inny programista powinien jak najmniej wiedzieć „co się dzieje w środku.

• **PODSTAWOWA ZASADA DRY**

ZASADA DRY

- Don't REPEAT YOURSELF.
- Zasada według , której jeśli mamy jakieś powtórzenie w kodzie oznacza , że możemy poprawić kod , tak aby uniknąć powtórzeń.
- Podstawowe pytanie jakie musimy sobie zadać: „Czy mamy powtórzenie kodu w naszym programie??”

Przykład Klasy Ruby

- nazwa klasy musi zaczynać się dużą literą
- nazwa klasy kończymy słowem kluczowym end

```
class Person
```

```
end
```


Dołączenie pliku klasy

- Przykład dołączenia pliku klasy.
- W pliku s.rb znajduje się definicja klasy Person.

```
require './s.rb'  
puts Person.new
```

Obiekt

- Jest to struktura , która przechowuje dane oraz metody.
- Definiujemy zachowanie , cechy , aby móc korzystać później z naszej definicji.
- Każdy obiekt ma 3 cechy: tożsamość (odróżnienie od innych obiektów), stan (czyli aktualny stan składowych) , zachowanie
 - czyli zestaw metod wykonujących operacje na tych danych.
- Dla przykładu Person obiektem jest konkretna osoba czyli np. Michał Makaruk, Piotr Kowalski , itd.

Konstruktor

- Konstruktor to specjalna metoda , która tworzy obiekt.
- Aby w Ruby stworzyć dany obiekt używamy słowa kluczowego `new`
- Przykładowo `Person.new`

Initialize – przykład z hashem


```
class Person
  def initialize(hash={})
    @name = hash[:name] if hash.has_key?(:name)
    @surname = hash[:surname] if hash.has_key?(:surname)
  end
  def name
    @name
  end
end

puts Person.new(name:"Adam",surname:"Kowalski").name
```

Initialize -tworzy obiekt -inicjalizuje


```
Class Person
```

```
  Def initialize
```

```
    Puts "Created object"
```

```
  end
```

```
end
```

```
Person.new
```

- Gdy robimy new wywoływana jest metoda initialize.

Zmienne obiektu

- Definiują stan obiektu.
- Definiujemy je za pomocą @ przykładowo @name = 'Michał'
- „na zewnątrz” nie mamy standardowo do nich dostępu.
- Definiujemy je w metodzie initialize.

Przykład zmiennej obiektu

- Przykład name dla Person.

```
class Person
  def initialize
    @name = 'Michał'
    puts "Created object"
  end
end

puts Person.new.name
```

Hermetyzacja

- hermetyzacja polega na ukrywaniu pewnych danych składowych lub metod obiektów danej klasy , tak aby były one dostępne tylko metodom wewnętrznym danej klasy

Przyczyny stosowania:

- uodparnia tworzone obiekty na błędy
- lepiej oddaje rzeczywistość
- umożliwia rozbiecie na mniejsze kawałki

Źródło: [http://pl.wikipedia.org/wiki/Hermetyzacja_\(informatyka\)](http://pl.wikipedia.org/wiki/Hermetyzacja_(informatyka))

Przykład Ruby -Hermetyzacja

- Przykład definicji dostępu do zmiennych.

```
class Person
  def initialize
  end
  def name=(a)
    @name =a if a.is_a?(String)
  end
  def name
    if @name
      return @name
    else
      return "Undefined name"
    end
  end
end

p = Person.new
puts p.name
p.name = "Adam"
puts p.name
```

Akcesory

- Akcesory - to specjalne metody dzięki , której możemy odwoływać się do zmiennych obiektu.
- Setter - ustawia wartość
- Getter - pobiera wartość
- W poprzednich ćwiczeniach sami definiowaliśmy te metody.

Ruby -akcesory standardowo.

- `attr_accessor` - ustawia setter i getter.
- `attr_writer` - ustawia setter.
- `attr_reader` - ustawia getter

Przykład accessor

- Przykład accessor name.

```
class Person
  attr_accessor :name
  def initialize(name=nil)
    @name = name
  end
end

p = Person.new
p.name = "Adam"
puts p.name
```

Dziedziczenie (inheritance)

- Wzorowane biologią.
- Klasa , która dziedziczy ma takie same cechy oraz metody jak klasa po , której dziedziczy.
- Nie możemy dziedziczyć po kilku klasach.
- `Class Player < Person`. Używamy znaku `<` , aby zaznaczyć dziedziczenie.

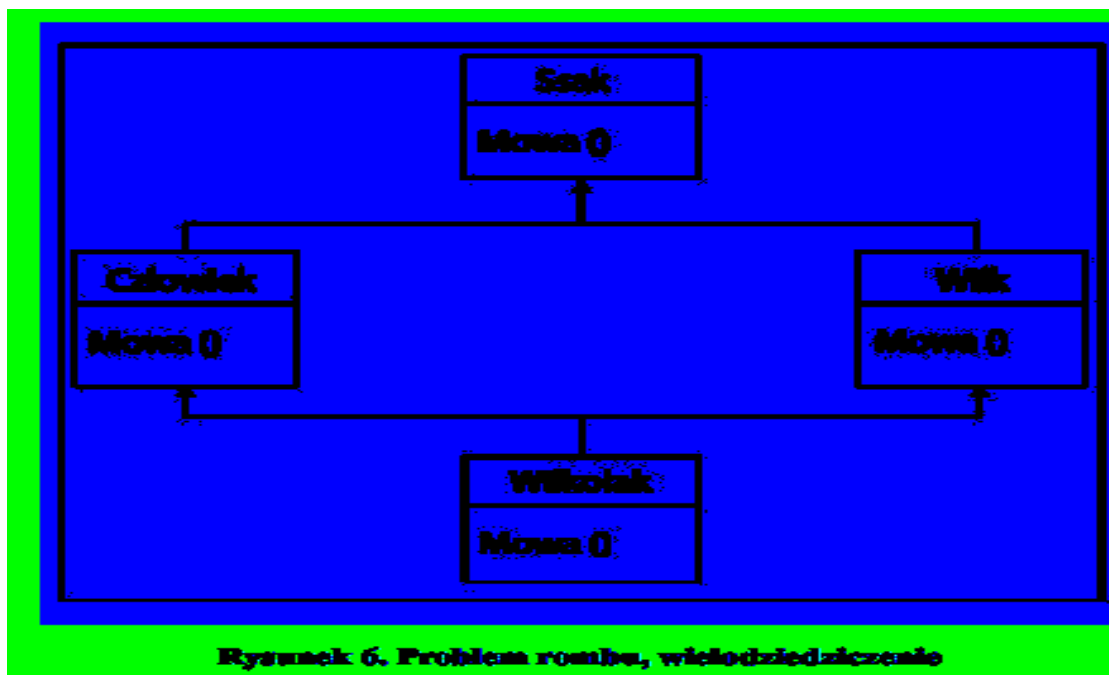
Dziedziczenie - przykład

```
class Person
```

- end
- class Player < Person
- End
- Znak < - oznacza dziedziczenia, klasa Player dziedziczy po klasie Person.

Problem związany z wielodziedziczeniem

- Problem rombu

Overriding

- Nadpisywanie metody.
- Jeśli mamy klasę dziedziczącą po klasie bazowej I chcemy zmienić zachowanie metody , która była zdefiniowana w klasie nadrzędnej możemy ją nadpisać.

Overriding -nadpisywanie metod -przykład


```
class Person
  attr_accessor :name
  def hello
    puts "Hello"
  end
end

class Adam < Person
  def hello
    puts "Hello Adam"
  end
end

Adam.new.hello
```

Super przykład

- Za pomocą super możemy odwoływać się do metody zdefiniowanej z klasy, po której dziedziczymy.
- Używamy kiedy chcemy zmienić metodę jednocześnie korzystając z wcześniej zdefiniowanej metody w klasie , po której dziedziczymy.

Super przykład

- Super with initialize.

```
class Person
  attr_accessor :name
  def initialize(name=nil)
    @name = name
  end
end

class Adam < Person
  def initialize(name, extra)
    super(name)
    puts extra
  end
end

Adam.new("AA", 22)
```

Metody dostępność

- Standardowo metody są public w Ruby. Są one widoczne przez inne obiekty korzystające z klas
- Private mogą korzystać tylko metody obiektu z tych metod.
- Protected mogą korzystać także klasy dziedziczące z danej klasy.

Odwołanie się przez referencje


```
class Person  
  attr_accessor :name  
end  
  
p1 = Person.new  
p2 = Person.new  
  
p1.name = "Adam"  
  
p2 = p1  
  
p1.name = "Piotr"  
  
puts p2.name
```

Self

- Self daje dostęp do obecnego obiektu jakiego używamy.
- Inny sposób na initialize:

```
class Person
```

```
  puts self
```

```
  attr_accessor :name
```

```
  def initialize(name)
```

```
    self.name = name
```

```
  end
```

```
end
```

Zmienne i metody statyczne

- zmienna statyczna to taka , która jest taka sama dla wszystkich obiektów inaczej nazywana zmienna klasowa.
- Metoda statyczna to taka metoda , która jest taka sama dla wszystkich obiektów. Inaczej nazywana metodą klasową.
- Zmienne klasowe definiujemy za pomocą @@nazwa_zmiennej.

Metoda statyczna Ruby

- przykładowa metoda statyczna może znajdować wszystkich użytkowników.
- Najczęściej definiujemy ją za pomocą słowa `self`.
- Do metod statycznych odwołujemy się używając znaku `.`
- Przykład `User.get_all_users`.
- `User.last` – to metoda statyczna ActiveRecord.
- Większość metod z, których korzystaliśmy np. `Last`, `first`, `where` to metody statyczne.

Metoda statyczna Przykład


```
class Post

  def self.print_author

    puts "The author of all posts is Jimmy"

  end

end

Post.print_author

# "The author of all posts is Jimmy"
```

Przeciążenie operatorów

- Nie we wszystkich językach istnieje możliwość definiowania operatorów dla klas. W języku Ruby programiści mogą korzystać z tych możliwości. W języku tym operatory traktowane są jak zwykłe metody działające na klasach.

Przeciążenie operatorów -przykład

Class Punkt

attr_reader :x,:y

Def initialize(x,y)

@x,@y = x,y

End

Def +(inny)

End

end

Metoda to_s

- zwraca czytelną wartość naszego obiektu
- nadpisujemy ją , aby móc skorzystać np. z puts obiekt wtedy nie dostajemy numeru obiektu w pamięci tylko czytelną dla nas postać
- tak samo w Railsach możemy z niej korzystać.

STAŁE

Używamy pisząc wielkimi Literami np.

Class Tax

VAT=23

end

MODUŁ

Dana klasa może „dołączyć” wiele modułów.

Możemy porównać ten mechanizm do wielodziedziczenia.

W module najczęściej definiujemy zestaw metod, z których mogą korzystać nasze klasy.

Dołączamy moduł do klasy za pomocą słowa kluczowego **include**

MODUŁ PRZYKŁAD

```
module Brzeczcyk
  def dzwon
    puts "BZZZZ!BZZZZ!BZZZZ!"
  end
end

class Czasomierz
  def podaj_czas
    puts Time.now
  end
end

class Budzik < Czasomierz
  include Brzeczcyk
end

b = Budzik.new
b.podaj_czas #=> Sun Aug 05 17:24:08 +0200 2007
b.dzwon      #=> BZZZZ!BZZZZ!BZZZZ!
```